

अद्वैतवेदान्त
शास्त्री : द्वितीय-सत्रार्द्धः

DSCC – 3

क्र.	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट	होरा
1	शान्तिमन्त्रव्याख्या, उपनिषच्छब्दार्थः, वाजश्रवसः दानम्, यमनचिकेतसोः संवादः, वरत्रयप्रार्थना, यमराजस्य प्रलोभनानि, नचिकेतसः निरीहता, श्रेयःप्रेयोविवेकः, अविद्याग्रस्तानां दुर्दशा, आत्मज्ञानस्य दुर्लभता, कर्मफलस्य अनित्यत्वम्, आत्मज्ञानफलम्।	1	16-20
2	सर्वातीतवस्तुविषयकप्रश्नः, ओङ्कारोपदेशः, आत्मस्वरूपनिरूपणम्, आत्मज्ञाने अनधिकारिणः, प्राप्त-प्राप्तव्यभेदेन आत्मद्वैविध्यम्, रथरूपककल्पना, विवेक्यविवेकिनोः फलभेदः, आत्मा सूक्ष्मबुद्धिग्राह्यः, लयचिन्तनम्, निर्विशेषात्मज्ञानान्मुक्तिः, विज्ञानमहिमा।	1	16-20
3	सर्वातीतवस्तुविषयकप्रश्नः, ओङ्कारोपदेशः, आत्मस्वरूपनिरूपणम्, आत्मज्ञाने अनधिकारिणः, प्राप्त-प्राप्तव्यभेदेन आत्मद्वैविध्यम्, रथरूपककल्पना, विवेक्यविवेकिनोः फलभेदः, आत्मा सूक्ष्मबुद्धिग्राह्यः, लयचिन्तनम्, निर्विशेषात्मज्ञानान्मुक्तिः, विज्ञानमहिमा।	1	16-20
4	आत्मदर्शनविघ्नाः, विवेक्यविवेकिनोर्भेदः, आत्मज्ञस्य सर्वज्ञत्वं निर्भयत्वं निःशोकत्वञ्च, ब्रह्मज्ञस्य सार्वआत्म्यदर्शनम्, सर्वत्र ब्रह्मदर्शनम्, भेददृष्टिनिन्दा, हृत्पुण्डरिकं ब्रह्म, ब्रह्मानुसन्धानम्, जीवः तस्य गतिश्च, गुह्यब्रह्मोपदेशः।	1	16-20

निर्धारितः पाठ्यग्रन्थः

- कठोपनिषत्, सानुवाद शाङ्करभाष्यसहित, गीताप्रेस्, गोरखपुर।
- उपनिषद्भाष्यम्, (खण्डः १), सं. एस्. सुब्रह्मण्यशास्त्री, श्री दक्षिणामूर्ति मठ प्रकाशन, वाराणसी।

अद्वैतवेदान्तविद्याशाखाप्रमुखः - प्रो. आर. प्रतिभा

दिनांकः २-१-२०२५

प्रतिभा
हस्ताक्षरम्

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

३. कठोपनिषत्, आचार्य डॉ. सुरेन्द्रदेव शास्त्री (हिन्दीव्याख्याकारः), चौखम्भा विद्याभवन, वाराणसी।
४. कठोपनिषत् (शाङ्करभाष्य की सरल हिन्दी व्याख्या), स्वामी प्रखर प्रज्ञानन्द सरस्वती (व्याख्याता), चौखम्भा संस्कृत संस्थान, वाराणसी।

सहायकः सन्दर्भग्रन्थः

१. कठोपनिषत्, (भूमिका, अन्वय, हिन्दी अनुवाद, वन्दना व्याख्या और टिप्पणी), डॉ बैजनाथ पाण्डेय, मोतीलाल बनारसीदास, वाराणसी।
२. कठोपनिषत्, स्वामी गम्भीरानन्दः (शाङ्करभाष्यानुवादकः), अद्वैत आश्रमः, कलकाता।
३. कठोपनिषत्, स्वामी लोकेश्वरानन्दः (शाङ्करभाष्योपरि आङ्गलानुवादकः), रामकृष्णमिशन् इनस्टिट्यूट अफ कालचार, गोलपार्क, कलकाता।

अद्वैतवेदान्तविद्याशाखाप्रमुखः - प्रो. आर. प्रतिभा

दिनांकः २ - १ - २५

प्रतिभा
हस्ताक्षरम्

अद्वैतवेदान्त
शास्त्री : द्वितीय-सत्रार्द्धः

DSCC - 4

क्र.	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट	होरा
1	मङ्गलाचरणम्, जाग्रदाद्यवस्थात्रये संविदः अभेदः विषयेभ्यो भेदश्च, आत्मैव संवित्, संविदेव परमानन्दः, प्रकृतेः स्वरूपम्, अपञ्चीकृतपञ्चमहाभूतानाम् उत्पत्तिः, लिङ्गशरीरस्वरूपम्, पञ्चीकरणम्, देवतिर्यङ्गनरविश्वानांसंसारतो निवृत्तिः, अन्नादिपञ्चकोशानां निरूपणम्, अन्वयव्यतिरेकव्याप्तिभ्याम् आत्मनो ब्रह्मस्वरूपावाप्तिः, तत्त्वमसीति महावाक्यार्थनिरूपणम्, निर्विकल्पसमाधेर्लक्षणम्।	1	16-20
2	परोक्षापरोक्षज्ञानयोः फलम्, तत्त्वविवेकप्रकरणस्य अभ्यासफलम्, अपञ्चीकृतपञ्चमहाभूतानां गुण-धर्म-कार्यवर्णनम्, जगदिदं भूतकार्यमिति ज्ञानोपायः, 'सदेव सोम्येदमग्र आसीदेकमेवाद्वितीयम्' इति श्रुत्या सद्ब्रह्मप्रतिपादनम्।	1	16-20
3	मायाशक्तेर्वर्णनम्, शक्तिः तत्प्रयोजनं च, सद्ब्रह्मविषये पञ्चमहाभूतविषये च विचारः, द्वैतस्य अनादरः अद्वैतफलस्य प्रतिपादनं च।	1	16-20
4	अध्यारोप-अपवाद-नृत्यशालास्थदीपदृष्टान्तनिरूपणम्, परमात्मनः निर्विकारत्वं सर्वप्रकाशकत्वम्, साक्षिणि बुद्धिधर्मरोपः, देशकालादिरहितं साक्षिस्वरूपम्, साक्षिस्वरूपानुभूतिविषयोपायः।	1	16-20

निर्धारितः पाठ्यग्रन्थः

1. पञ्चदशी, नारायणराम आचार्य, चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान, दिल्ली।
2. पञ्चदशी, रामकृष्णटीकासहिता, चौखम्बा संस्कृत सीरीस् आफ्, वाराणसी

अद्वैतवेदान्तविद्याशाखाप्रमुखः - प्रो. आर. प्रतिभा

दिनांकः २-१-२५

प्रतिभा
हस्ताक्षरम्

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

३. वेदान्तपञ्चदशी (कल्याणपीयूषव्याख्यासमेता), रायप्रोलु लिङ्गनसोमयाजी (व्याख्याता), लक्ष्मी पवर् मुद्राक्षरशाला, तेनालि।
४. पञ्चदशी, स्वामी महेशानन्द गिरिजी महाराज (हिन्दीव्याख्याकारः), श्रीदक्षिणामूर्ति मठ प्रकाशन, वाराणसी।

सहायकः सन्दर्भग्रन्थः

१. पञ्चदशी, नन्दलाल धोले (आङ्गलानुवादकः), श्री सदुरु प्रकाशनम्
२. पञ्चदशी, स्वामी स्वाहानन्द (आङ्गलानुवादकः), रामकृष्णमठ, मायलापुर, चेन्नैई
३. पञ्चदशी, हिन्दीव्याख्या, पं. रामावतारः विद्याभास्करः (व्याख्याकारः), चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान, वाराणसी।
४. पञ्चदशी, श्री ज्ञानानन्द भारतीस्वामिन् (आङ्गलानुवादकः), शृङ्गेरी शारदापीठम्।

अद्वैतवेदान्तविद्याशाखाप्रमुखः - प्रो. आर. प्रतिभा

दिनांकः २ - १ - २०२५

प्रतिभा
हस्ताक्षरम्

अद्वैतवेदान्त
शास्त्री : द्वितीय-सत्रार्द्धः

DSCC - 5

क्र.	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट	होरा
1	भगवद्गीतायाः परिचयः, अर्जुनविषादः, स्वजनहनने दोषोद्भावनम्, युद्धाकरणे निश्चयःसाङ्ख्ययोगः, आत्मनः नित्यत्वम्।	1	16-20
2	शरीरस्य जन्मादयः विक्रियाः, कर्मयोगस्य माहात्म्यम्, स्थितप्रज्ञनिरूपणम्,	1	16-20
3	कर्मयोगः निष्ठाद्वयम्, यज्ञादिकर्मणाम् अनुष्ठेयता, ज्ञानिनः कर्माभावः. लोकसङ्ग्रहः, कामादीनां जयः, ज्ञानकर्मसन्न्यासयोगः, मायया परमात्मनः सम्भवः, नानाविधः यज्ञः, ज्ञानस्य महिमा	1	16-20
4	कर्मसन्न्यासयोगः, कर्मयोग-कर्मसन्न्यासयोः सार्थक्यम्, ज्ञानिनः कर्मफलाभावः, आत्मसंयमयोगः, ध्यानयोगस्य माहात्म्यम्, साङ्गः योगः, योगभ्रष्टस्य गतिः	1	16-20

निर्धारितः पाठ्यग्रन्थः

1. श्रीमद्भगवद्गीताशाङ्करभाष्यम् – गीताप्रेस गोरखपुर,
2. श्रीमद्भगवद्गीताभाष्यम्, अष्टटीकोपेतम्, गुजरातीमुद्रणालयाधिपतिनास्वीयेमुद्रणागारेमुद्रयित्वाप्रकाशितम्, मुम्बै।
3. श्रीमद्भगवद्गीताशाङ्करानन्दीटीका, चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान

सहायकः सन्दर्भग्रन्थः

1. श्रीमद्भगवद्गीता, स्वामी गम्भीरानन्दः (शाङ्करभाष्योपरि आङ्गलानुवादकः), रामकृष्णमठः।
2. श्रीमद्भगवद्गीता, स्वामी स्वरूपानन्दः (शाङ्करभाष्योपरि आङ्गलानुवादकः), अद्वैत आश्रम, कलकाता।
3. श्रीमद्भगवद्गीता, तत्त्वविवेचनी हिन्दी-टीका पदच्छेद अन्वयसहित, जयदयाल गोयन्दका (टीकाकारः), गीताप्रेस, गोरखपुर।

अद्वैतवेदान्तविद्याशाखाप्रमुखः - प्रो. आर. प्रतिभा

दिनांकः 2 - 1 - 2025